

KRITERIJI I ELEMENTI VREDNOVANJA UČENIČKIH POSTIGNUĆA

Naziv modula: Prva pomoć i zaštita na radu u prometu i logistici

Razredi: 1.b, 1.c, 1.d

Zanimanja: Vozač motornog vozila, Tehničar cestovnog prometa, Tehničar prometne logistike

U skladu s kurikularnim pristupom, učenici se u e-Dnevniku ocjenjuju unutar dva temeljena elementa koji predstavljaju **Skupove Ishoda Učenja (SIU)**:

1. **SIU 1. Prva pomoć u logistici i prometu (1 CSVET bod)**
2. **SIU 2. Zaštita na radu i zaštita od požara u logistici i prometu (2 CSVET boda)**

KRITERIJI OCJENJIVANJA PO ELEMENTIMA (SIU)

ELEMENT 1: SIU 1. Prva pomoć u logistici i prometu

- **odličan (5):** Učenik samostalno i bez pogreške razlikuje naglo nastale ozljede u prometu od profesionalnih bolesti vozača i logističara. Savršeno poznaje namjenu cjelokupnog sadržaja ormarića prve pomoći. U simulacijama nesreća reagira brzo, smireno i tehnički besprijekorno izvodi postupak reanimacije (CPR), zaustavljanja jakih krvarenja i imobilizacije.
- **vrlo dobar (4):** Točno objašnjava pravila pružanja pomoći. Praktične vještine (kompresivni zavoj, bočni položaj) izvodi točno, uz manju nesigurnost ili sporost koja ne ugrožava život unesrećenog. Samostalno ispravlja manje pogreške.
- **dobar (3):** Usvojio je teorijske koncepte, ali znanje iznosi reproduktivno. Uspješno izvodi jednostavnije postupke (previjanje rana). Kod kritičnih postupaka (masaža srca, zbrinjavanje teških prijeloma) čini pogreške te mu je potreban poticaj i navođenje nastavnika.
- **dovoljan (2):** Pokazuje minimalno znanje (poznaje brojeve hitnih službi 112/194 i što javiti). Praktične zahvate sposoban je izvesti isključivo uz neprekidno vodstvo, demonstraciju i pomoć nastavnika.
- **nedovoljan (1):** Ne prepoznaje stanja opasna po život, ne razlikuje osnovne ozljede niti poznaje redoslijed lanca spašavanja. Svojim postupcima u simulaciji izravno šteti unesrećenom ili odbija sudjelovati u vježbama.

ELEMENT 2: SIU 2. Zaštita na radu i zaštita od požara u logistici i prometu

- **odličan (5):** Potpuno razumije i stručno interpretira Zakon o ZNR-u, prava i obveze u prometnom okruženju. Nepogrešivo prepoznaje i tumači sve znakove sigurnosti na terminalima i skladištima. Samostalno analizira mehaničke, kemijske, električne i ergonomske izvore opasnosti te odabire točna osobna zaštitna sredstva (OZO). Demonstrira savršenu primjenu P.A.S.S. metode gašenja požara na vozilu/objektu.
- **vrlo dobar (4):** Siguran je u tumačenju propisa i prepoznavanju opasnosti u skladišnom i prometnom prostoru. Pravilno odabire i koristi zaštitnu opremu (prsluk, kaciga, obuća). Pravilno rukuje vatrogasnim aparatom, uz manje propuste u brzini reakcije.
- **dobar (3):** Propise i opasnosti objašnjava uglavnom napamet, teško ih povezuje sa stvarnim radnim mjestom vozača/tehničara bez pomoći nastavnika. Znakove sigurnosti prepoznaje djelomično. U praktičnom planiranju sigurnog kretanja operativnim površinama čini tehničke pogreške.
- **dovoljan (2):** Pokazuje minimalnu razinu znanja o zaštiti na radu. Prepoznaje samo osnovne znakove opasnosti/zabrane, odgovara nesigurno i isključivo uz potpitanja. Rukovanje vatrogasnim aparatom i primjenu mjera zaštite može izvesti samo uz izravno vodstvo i upute nastavnika.
- **nedovoljan (1):** Ne poznaje osnovne izvore opasnosti na radnom mjestu vozača ili logističara niti prepoznaje znakove sigurnosti. Ne poznaje pravila sigurnog kretanja niti postupak u slučaju izbijanja požara. Svojim neznanjem i nemarom izravno ugrožava sigurnost u radnom okruženju.

ZAVRŠNI ISPIT I UVJET ZA PRAKTIČNU NASTAVU

- Na kraju ovog modula provodi se **obavezni završni pismeni ispit** kojim se dokazuje uspješnost u savladavanju ishoda cijelog modula.
- **Položen završni ispit je eliminacijski uvjet za pohađanje praktične nastave.** Učenik koji ne ostvari minimalno 50% na završnom ispitu gubi pravo pohađanja praktične nastave kod licenciranih poslodavaca ili u školskom praktikumu sve dok ispit uspješno ne položi.

METODE, POSTUPCI I OBLICI VREDNOVANJA

Ocjene unutar svakog SIU-a prikupljaju se tijekom školske godine kroz četiri ključne metode provjere znanja i vještina:

1. Pisana i usmena provjera znanja

- **što se vrednuje:** poznavanje teorijskih pojmova prve pomoći, zakonskih propisa ZNR-a, prava i dužnosti radnika/poslodavca te klasifikacije požara i znakova sigurnosti
- **kriteriji:** točnost odgovora, razumijevanje stručnih pojmova, primjena znanja na stvarne prometne/logističke situacije i jasnoća izražavanja
- **prolazni prag:** za pozitivnu ocjenu iz pismenih provjera učenik mora ostvariti **najmanje 50% bodova**

Orijentacijska skala:

50% – 60% = dovoljan (2)

61% – 74% = dobar (3)

75% – 89% = vrlo dobar (4)

90% – 100% = odličan (5)

2. Praktične vježbe

- **Što se vrednuje:** Izvođenje postupaka oživljavanja (CPR) na lutki, zaustavljanje krvarenja, postavljanje u bočni položaj, kontrola ormarića prve pomoći, pravilan odabir osobne zaštitne opreme (OZO) i simulacija gašenja požara **P.A.S.S. metodom** (povuci, usmjeri, stisni, pomiči).
- **Kriteriji:** Pravilnost i redoslijed postupaka, sigurnost izvođenja, samostalnost, odgovornost, pravilno rukovanje alatima i opremom te strogo poštivanje sigurnosnih pravila.

3. Radni listići i zadatci

- **Što se vrednuje:** Samostalna izrada tablica (razlikovanje naglih ozljeda od profesionalnih bolesti), kartiranje i crtanje sigurnih putova kretanja pješaka i vozila po operativnim površinama (skladišta, terminali), analiza kataloga zaštitne opreme.
- **Kriteriji:** Točnost, potpunost, urednost i sposobnost povezivanja teorije i praktičnog rada.

4. Problemske situacije (Studije slučaja)

- **Što se vrednuje:** Analiza realnih prometnih nezgoda i nesreća na radu (npr. incidenti pri utovaru/istovaru tereta), procjena rizika, odabir prioriteta kod pružanja pomoći i predlaganje mjera zaštite.
- **Kriteriji:** Pravilno prepoznavanje problema, logično zaključivanje, odabir najsigurnijeg rješenja i brzina donošenja ispravne odluke.

FORMATIVNO VREDNOVANJE (Praćenje i podrška učenju)

Formativno praćenje provodi se sustavno tijekom cijele školske godine s ciljem prepoznavanja učeničkog napretka, pravovremenog uočavanja zablude ili nerazumijevanja gradiva te davanja jasnih usmjerenja učenicima i roditeljima. Formativne aktivnosti služe isključivo kao razvojna podrška i ne ocjenjuju se brojčano, što znači da se iz njih ne izvode ocjene u e-Dnevnik.

U ovom modulu formativno vrednovanje provodi se kroz dva modela:

1. Vrednovanje za učenje (Praćenje i povratna informacija nastavnika)

Nastavnik promatra rad učenika tijekom nastave i vježbi te mu pruža izravne smjernice za poboljšanje kroz sljedeće postupke:

- Kontrolne liste za praktični rad i zadatke (Check-liste): Koriste se tijekom vježbi prve pomoći i zaštite na radu (na satovima vježbi u učionici ili praktikumu). Nastavnik sustavno prati i bilježi ispravnost izvođenja zahvata (npr. postavljanje kompresivnog zavoja, reanimacija na lutki), pravilan odabir osobne zaštitne opreme za vozače i logističare, poštivanje sigurnosnih protokola pri simulaciji požara te urednost i organizaciju prostora za rad.
- Vođeni razgovor i usmeno usmjeravanje: Neprekidna interakcija između nastavnika i učenika tijekom analize problemskih situacija ili izvođenja praktičnih zadataka. Kada učenik pogriješi (npr. u redosljedu koraka lanca spašavanja), nastavnik ga ne kažnjava, već ga ciljanim pitanjima i pojašnjenjima na licu mjesta navodi da samostalno prepozna i ispravi propust.
- Izlazne kartice: Brza, petominutna provjera na samom kraju nastavnog sata. Učenici pismeno odgovaraju na jedno ili dva ključna pitanja o temi koja se obrađivala (npr. „*Koji aparat koristimo za požar klase B?*“ ili „*Što prvo činimo kada naiđemo na prometnu nesreću?*“). Time nastavnik dobiva trenutačan uvid u to koliko je uspješno usvojen temeljni sadržaj tog sata.

2. Vrednovanje kao učenje (samovrednovanje i vršnjačka procjena)

Učenike se potiče na kritičko promišljanje o vlastitom radu i postignućima svojih suučenika, čime razvijaju odgovornost za vlastito učenje:

- Vršnjačka procjena (učenik vrednuje učenika): Tijekom simulacija pružanja prve pomoći, igranja uloga (poslodavac-radnik) ili izrade planova kretanja pješaka po operativnim površinama, učenici rade u parovima. Koristeći unaprijed zadane kriterije, učenici međusobno analiziraju radove ili izvedbu vježbe svog kolege, uočavaju dobre strane, ali i nedostatke te predlažu rješenja.
- Upitnici za samoprocjenu (tablice znanja): Prije održavanja velikih sumativnih provjera (završnog ispita ili provjere praktičnih vještina), učenici ispunjavaju kratke upitnike o vlastitoj spremnosti. Kroz ovaj postupak učenik samostalno osvježava u kojim je ishodima siguran, a koje dijelove (npr. prepoznavanje znakova sigurnosti ili tehnike imobilizacije) mora još jednom ponoviti i utvrditi prije samog testiranja.

FORMIRANJE ZAKLJUČNE OCJENE MODULA

Profesori koji sudjeluju u izvedbi modula zajednički zaključuju konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente i angažman učenika. Zbog usklađenosti s težinskim vrijednostima **CSVET bodova**, zaključna ocjena se računa prema sljedećoj ponderiranoj formuli:

$$\text{Zaključna ocjena} = \frac{(\text{ocjena SIU 1} \times 1) + (\text{ocjena SIU 2} \times 2)}{3}$$

Izračunata ocjena s decimalnim ostatkom od 0,5 i više zaokružuje se na višu cijelu ocjenu.

Preduvjeti za prolaznu ocjenu iz modula:

1. Učenik mora imati **pozitivnu ocjenu (najmanje 2) iz oba elementa** (SIU 1 i SIU 2).
2. Učenik mora imati **uspješno položen završni pismeni ispit** (minimalno 50%).